

Jappie Talsma meet de diameter van een zuiger bij KBM in Sint Anne.

Foto's Hoge Noorden / Jeroen Horsthuis

Tamme de Groot plaatst een zuiger op een cilinderstuk.

Wat
doen
ze
hier

Met het lasapparaat worden toebehoren op de cilinder 'geplakt'

Blingbling in Sint Anne

Hij hangt er onmiskenbaar, de bekende metaalgeur. In de hal van Klaas Bijlsma Machinefabriek in Sint Annaparochie worden jaarlijks zo'n 2900 hydraulische cilinders gemaakt. Twaalf mannen ontwerpen, draaien, vrezen, lassen en monteren. En metaal dat bewerkt wordt, dat ruik je. „Lekker”, vindt bedrijfsleider Dirk Kingma.

De mannen in de werkplaats maken net zo makkelijk een enkele cilinder, speciaal voor een opdrachtgever gemaakt, als een wat grotere serie tot bijvoorbeeld twintig stuks. Speciaal voor de grotere klussen heeft KBM net geïnvesteerd in een gloednieuwe, computergestuurde CNC-draaibank.

Een klant heeft een cilinder, een verbinding om twee punten rechtlijning van elkaar te laten bewegen, nodig. „Of hij fertelt ons wat hy wil en wij make 't dan, of hij geeft oons 'n tekening met hoe't hij

't hewwe wil.” En dat laatste maakt het werk van KBM volgens hem apart. „Wij hewwe ons spesjalisieerd.”

Afwijkende maten en vormen, die maken ze in Sint Annaparochie. De kleinste cilinder heeft een doorsnee van 30 millimeter, de grootste is met 250 mm acht keer zo breed.

Het staal komt dof en donker binnen. Sommige stukken zijn netjes op maat, of in zes meter lange buizen. Zonodig gaat eerst de zaag erin en maken de draaiers deze daarna exact op lengte. Daarna monteert de lasser toebehoren erop en wordt de buis op de draaibank van binnen vervolmaakt. „Deur it lassen wort 't soa werm dat de buis ferformt”, legt Kingma uit.

Aan het eind van de rit worden de buis, stang, kop en zuiger inclusief afdichtingen in elkaar gezet. Is de cilinder klaar, dan blinkt en glimt hij. „It mot sukerskoan weze, âns

werkt 't niet goed.”

Veel klanten zitten in de luxe scheepsbouw, voedingsmiddelenindustrie, chemische wereld, maar ook agrarische wereld. Praktisch alle orders komen uit Nederland, al komen de cilinders daarna zelf overal ter wereld terecht.

Wat Kingma zeker weet is dat bijvoorbeeld de demonstratieauto van het Toyota Formule 1 team werkt met een cilinder uit Sint Annaparochie. „'t Skuufdak werkt dermet.” En de steunpoten van mobiele mri-apparaten komen ook vaak bij KBM vandaan.

KBM is ontstaan als grondverzetbedrijf, een tak die ook nog draait. De huidige machinefabriek ontstond door aankoop van het bedrijf van buurman Hendrik de Vries, die elke dag nog langskomt.

Mede-eigenaar Joop Bijlsma, een van de drie broers Bijlsma, loopt met vieze handen rond. „Ik doch gewoan mei.”

Het aanbrengen van reliëf is een precisiewerkje.